

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 1.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.8>

УДК 338

В. В. Коненко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1525-7736>

О. О. Рудаченко,

д. е. н., доцент, професор кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9597-5748>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

V. Konenko,

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Entrepreneurship and business administration, O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

O. Rudachenko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,

Professor of the Department of Entrepreneurship and business administration O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR SUPPORTING ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

У статті розглянуто організаційно-економічні механізми підтримки розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації. Акцент зроблено на важливості адаптації бізнес-структур до нових технологій, підвищення рівня цифрової грамотності, інтеграції в міжнародні економічні процеси та створення умов для інновацій. Проаналізовано роль інфраструктурної підтримки, модернізації бізнес-процесів та застосування цифрових платформ для розвитку підприємництва. Визначено основні етапи реформування підприємництва, включаючи моніторинг тенденцій, виявлення перешкод розвитку та розробку стратегічних і тактичних шляхів для підприємців. Виділено інструменти підтримки підприємництва на рівні держави та регіонів, зокрема нормативно-правове регулювання, фінансово-кредитну та інвестиційну підтримку. Описано адаптивні, директивні та синтетичні підходи до реалізації інфраструктурної підтримки, спрямованої на стабільність і гнучкість бізнес-систем. Проаналізовано роль освітніх систем та бізнес-інкубаторів у формуванні сприятливого середовища для розвитку підприємництва, особливо в умовах цифровізації.

Розроблено рекомендації удосконалення організаційно-господарських механізмів для забезпечення сталого розвитку підприємництва на основі інноваційних цифрових платформ.

The article examines the organizational and economic mechanisms supporting entrepreneurship development in the context of digital transformation. It is demonstrated that the implementation of new technologies and the integration of enterprises into global digital processes are of particular importance. The study focuses on the need for enterprises to adapt to the conditions of digitalization and innovative development. The main problems and opportunities for entrepreneurship development are analyzed through the creation of an effective infrastructure, optimization of business processes, and integration of digital platforms.

The aim of the article is to consider the organizational and economic mechanisms that contribute to the effective development of entrepreneurship in the

context of digital transformation. The article provides a detailed description of program measures aimed at modernizing the entrepreneurial infrastructure, as well as assessing the impact of innovations on business through macro- and microeconomic consequences analysis. Emphasis is placed on the importance of developing entrepreneurial support infrastructure, which ensures the stability and flexibility of businesses in contemporary conditions.

An organizational and economic mechanism for the infrastructural support of entrepreneurship development, adapted to the requirements of economic digitalization, has been developed. This mechanism includes the principles of sustainable development and three groups of results: economic, social, and environmental. Special attention is given to alternative approaches to implementing this mechanism, such as directive, adaptive, and synthetic approaches, which involve improving management processes and adapting to changes in the external environment.

A set of measures is proposed to enhance the effectiveness of entrepreneurial infrastructure support, including financial, technological, and educational subsystems. The article also emphasizes the importance of integrating scientific and educational systems with the entrepreneurial sector to form effective support for business structures, particularly through business incubators. Practical recommendations for implementing innovative solutions in entrepreneurial activities and ensuring its sustainable development in the context of the digital economy are provided.

Ключові слова: підприємництво, розвиток підприємництва, організаційно-економічний механізм, цифрова трансформація, інфраструктурне забезпечення, сталий розвиток, бізнес-інкубатор.

Keywords: entrepreneurship, business development, organizational and economic mechanism, digital transformation, infrastructure support, sustainable development, business incubator.

Постановка проблеми. В умовах цифрової трансформації організаційно-економічні механізми підтримки розвитку підприємництва мають бути орієнтованими до нових технологій, забезпечення доступу до цифрових платформ, підвищення рівня цифрової грамотності та створення умов для інновацій. Це включає в себе не тільки національні стратегії розвитку, а й інтеграцію в міжнародні економічні процеси, що вимагає відповідних адаптаційних змін. Таким чином, дослідження організаційно-економічних механізмів підтримки розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації є надзвичайно актуальним для забезпечення сталого економічного зростання, підвищення ефективності підприємницької діяльності та формування конкурентоспроможних бізнес-структур в умовах глобалізації та цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченню теоретичних аспектів підтримки розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації присвятили свої роботи сучасні українські вчені: Гудзь О. Є., Стрельнікова С. Ю. [1], Вараксіна О. В. [2], Шульжик Ю. О., Грицько Р. Ю., Пеканець С. Р. [3] та інші. Проте, суб'єкти підприємства постійно стикаються з необхідністю адаптації до цифрових технологій. Підтримка їх розвитку через організаційно-економічні механізми набуває особливої важливості. Створення відповідної інфраструктури, оптимізація бізнес-процесів, інтеграція новітніх технологій та формування ефективної стратегії розвитку – всі ці аспекти вимагають наукового осмислення та практичного застосування.

Метою статті є дослідження основних організаційно-економічних механізмів, що сприяють ефективному розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Програмні заходи спрямовані на досягнення комплексу ринково-галузових цілей, які включають не лише модернізацію інфраструктури, що підтримує

підприємницьку діяльність, але й вирішення соціальних та економічних завдань.

По-перше, система оцінки має зосереджуватися на виявленні наслідків для ринково-галузевої діяльності у підприємстві. Основними негативними сигналами є зниження узгодженості елементів інфраструктури та скорочення частоти ініціатив з реорганізації інфраструктурного середовища. При цьому об'єкти оцінки мають включати не тільки цифрові інструменти та сегменти ринку, але й увесь галузевий простір підприємництва, зосереджений на аналізі можливих наслідків та ризиків для розвитку бізнесу.

По-друге, необхідно оцінювати мікро- та макроекономічні наслідки інноваційного розвитку підприємництва на основі інфраструктурної підтримки. Це включає аналіз відповідності цифрової інфраструктури потребам бізнес-структур з урахуванням податкової системи та бюджетів регіонального і державного рівня.

Для досягнення максимальних комплексних переваг для всіх зацікавлених сторін (підприємців, держави та суспільства) слід застосовувати організаційно-економічний механізм інфраструктурного забезпечення підприємницької діяльності (ІЗПД), адаптований до умов цифровізації економіки України (рис. 1).

Ефективність функціонування та реалізації організаційно-економічного механізму відповідає принципам сталого розвитку інфраструктури підприємницької діяльності (ІЗПД), що забезпечує три групи результатів:

- *економічні результати*, обумовлені природою підприємницької діяльності та її орієнтацією на економічний результат, що сприяє зміцненню підприємництва як соціально-економічного явища та розвитку нового напрямку – соціального підприємництва;

- *соціальні результати*, які проявляються у зміні світогляду підприємців як особистостей та членів суспільства, формуванні цінностей сталого розвитку та прагненні розвивати бізнес у напрямку створення позитивного соціального середовища;

– *екологічні результати*, пов’язані з масовою переорієнтацією на інноваційну активність у соціально відповідальному підприємстві, особливо серед представників мікро- та малого бізнесу, а також з впровадженням процесів, спрямованих на збереження довкілля.

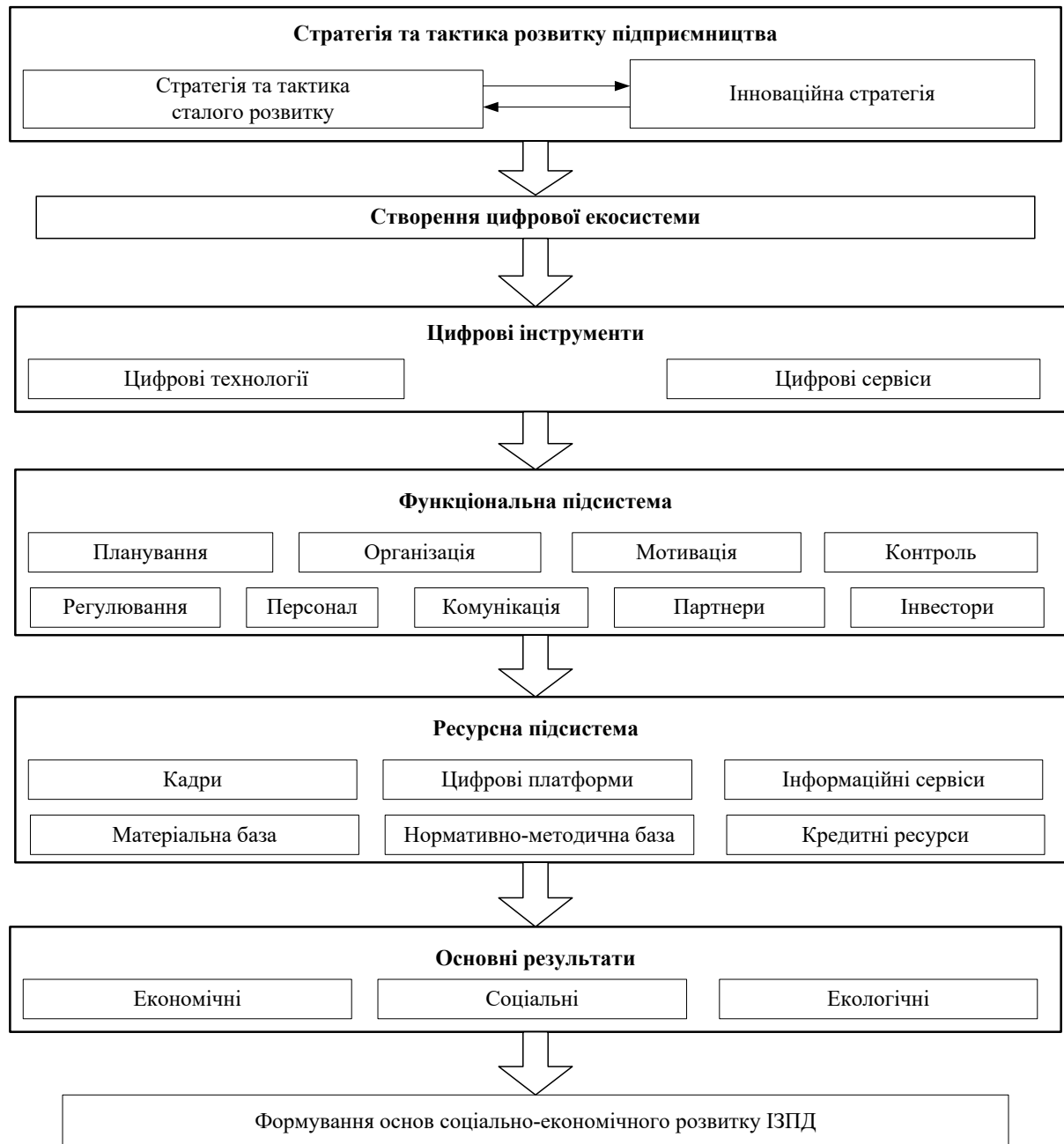

Рис. 1. Організаційно-економічний механізм інфраструктурного забезпечення розвитку підприємницької діяльності в умовах цифровізації

Сукупність цих результатів спрямована на досягнення масштабної та перспективної бізнес-цільі – створення соціально-економічної основи для сталого розвитку підприємництва з урахуванням інноваційно розвиненої цифрової інфраструктури. Зазначимо, що цього не можна досягти після одного чи двох повних циклів функціонування організаційно-економічного механізму роботи інформаційно-інноваційної цифрової платформи сталого розвитку підприємництва [4].

Альтернативними підходами до реалізації організаційно-економічного механізму розвитку підприємницької діяльності, адаптованого до умов цифровізації економіки, є:

- *директивний підхід*, який базується на удосконаленні технології та алгоритмів управлінських процесів і стратегій розвитку об'єкта для досягнення його ідеального стану. Варіантами цього підходу є концепції дизайну, планування, позиціонування;

- *адаптивний підхід*, обраний для вдосконалення керованої адаптації об'єкта до змін у зовнішньому середовищі, з урахуванням ступеня його впливу на довкілля. Варіаціями цього підходу є когнітивні основи навчання, влади, культури та пристосування об'єкта;

- *синтетичний підхід*, який передбачає вдосконалення конфігурації. Одним із його варіантів є концепція конфігурації.

Необхідність адаптації організаційно-економічного механізму функціонування та розвитку підприємництва на основі інформаційно-інноваційної цифрової платформи можна обґрунтувати шляхом моніторингу як його дій, так і отриманих результатів, а також через оцінку за двома групами індикаторів: індикатори сталого розвитку та індикатори цифрової платформи сталого розвитку підприємництва [5].

Програми підтримки розвитку підприємництва та його інфраструктурного забезпечення мають бути узгоджені з ресурсною базою для його оперативного функціонування. Комплекс заходів у цьому напрямку базуватися на формуванні зазначеного організаційно-господарського

механізму розвитку підприємництва, заснованого на соціально-економічних, фінансових, правових, територіально-демографічних та інших умовах діяльності.

Виділяють такі етапи стратегічних напрямів реформування підприємництва:

- *Моніторинг стану та тенденцій розвитку підприємництва як стратегічної бізнес-сфери економіки країни та її регіонів, зокрема для економічних агентів різних організаційно-правових форм;*

- *ідентифікація причин та факторних детермінант, що стримують розвиток підприємництва в різних територіальних одиницях;*

- *визначення перспективних, стратегічних та тактичних шляхів розвитку підприємництва для окремих територіальних одиниць, а також інноваційний підхід до формування стратегічних шляхів розвитку підприємництва. Це включає алгоритм їх імплементації як механізмів системної підтримки підприємницьких структур як у країні загалом, так і в її окремих регіонах (рис. 2). В умовах геополітичних викликів і складнощів інтеграції економіки пріоритетними є такі напрямки розвитку підприємницької сфери: нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності, фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, ресурсне та інформаційне забезпечення, а також розвиток підприємницької інфраструктури.*

Упорядкування організаційно-господарських, нормативних та правових параметрів ІЗПД і стимулювання підприємництва вимагає вдосконалення інституційного регулювання на регіональному рівні, а також організації контролю за дотриманням законодавства та нормативних актів у фінансово-кредитній, інвестиційній, інноваційній, інформаційній та інших допоміжних сферах розвитку [6].

Цифрова платформа розвитку ІЗПД на всіх рівнях її реалізації передбачає виконання комплексу заходів для забезпечення систематичної підтримки, стабільності та гнучкості всіх бізнес-систем, орієнтованих на створення сприятливого інвестиційного та інноваційного середовища для розвитку підприємництва.

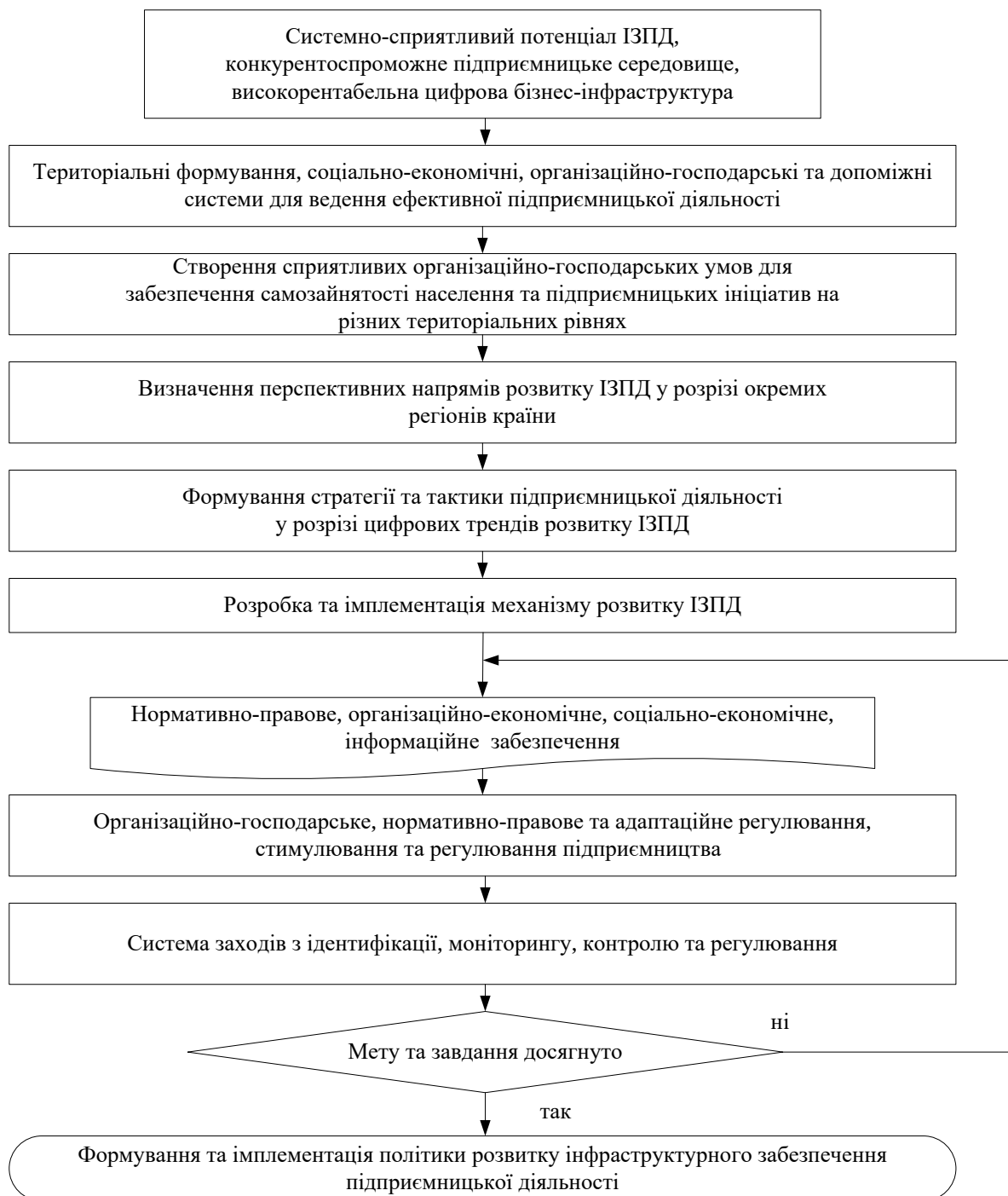

Рис. 2. Алгоритм імплементації директивного шляху розвитку ІЗПД в умовах цифровізації

Комплекс заходів інфраструктурної підтримки підприємницької діяльності охоплює створення сучасних систем захисту інтересів підприємців, інноваційного, банківського, фінансово-кредитного та інших ресурсів, які сприяють розвитку адаптивного підприємництва.

Для формування потенціалу розвитку інфраструктурної підтримки підприємницької діяльності необхідно:

- *сформувати інформаційну базу аналітичного звіту* про поточний стан та перспективи розвитку, що дозволить охопити різнопланові заходи для створення ефективної системи інформаційного забезпечення підприємців;

- *забезпечити фінансову, матеріально-технічну, інформаційну, консультаційну, технологічну, маркетингову, кадрову та освітньо-академічну підсистеми, які є елементами потенціалу розвитку інфраструктури підприємництва;*

- *реалізувати комплекс заходів для підвищення стабільності та гнучкості економічних агентів та органів державної та регіональної влади, спрямованих на роботу в умовах підвищеного ризику, включаючи впровадження систем підготовки та перепідготовки кадрів у спеціалізованих центрах для підприємницької діяльності.*

Для досягнення пріоритетних стратегічних і тактичних цілей розвитку ІЗПД та ефективного регулювання підприємництва необхідно впровадити техніко-технологічне оснащення та модернізацію бізнес-сфери, інноваційні енерго- та ресурсозберігаючі рішення, а також підвищити інвестиційну привабливість, диверсифікувати виробництво та створити сприятливе середовище (рис. 3).

Досягнення цілей розвитку інфраструктури підприємницької діяльності (ІЗПД) потребує систематичного моніторингу для оцінки ефективності реалізованих заходів та, за необхідності, відповідного коригування. Для подолання проблем, що виникають у процесі цифровізації економіки (зокрема інерційності, недостатньої поінформованості та консервативності

окремих сфер та служб), важливо сформувати систему ІЗПД, яка підвищує значущість базових агентських елементів, які мають розвивати ресурсний потенціал, а також усувати та/або нейтралізувати стримуючі чинники, що перешкоджають створенню ефективного підприємництва [7].

Рис. 3. Елементи імплементації адаптивного шляху стратегічних та тактичних пріоритетів розвитку ІЗПД

Лінійний підхід до регулювання розвитку підприємництва має змінитися на синергетичний, що дозволить об'єднати зусилля всіх зацікавлених економічних агентів для створення умов, які сприяють самоорганізації та саморозвитку підприємців на основі стратегічного й тактичного планування та міжсуб'єктної взаємодії.

Інтелектуальним центром модернізації ІЗПД та стимулювання розвитку бізнес-сфери мають стати освітні системи, які мають значний науковий та освітній потенціал, орієнтовані на підготовку фахівців, здатних відповідати сучасним економічним запитам [8]. Освітні системи не лише виконують освітньо-наукову функцію, але й беруть на себе роль центрів регіонального розвитку, що потребує інтеграції науково-інноваційної діяльності з підприємницькою сферою, формуючи спектр можливостей для бізнес-інкубаторів.

Основним завданням бізнес-інкубатора є всебічна підтримка підприємницьких структур у процесі їхнього функціонування, планування та

реалізації діяльності на регіональному рівні. Це завдання включає надання широкого спектру послуг (техніко-технологічних, інвестиційно-інноваційних, маркетингових, консультаційних тощо), необхідних для імплементації розробленого бізнес-плану.

Комплекс послуг бізнес-інкубатора має включати не лише технічну, а й психологічну підтримку, що забезпечує зміцнення психологічної стійкості підприємців, необхідної для адекватного сприйняття викликів бізнес-середовища. Бізнес-інкубатор може виконувати роль каталізатора у формуванні нового типу підприємницької діяльності, оскільки забезпечує підприємців необхідною підтримкою, фаховими консультаціями, налагодженими зв'язками та інструментами, що сприяють розвитку підприємницької діяльності.

Існує декілька моделей організації бізнес-інкубаторів, кожна з яких має специфічні риси залежно від складу учасників і надаваних послуг. Наприклад, груповий бізнес-інкубатор ефективний для надання різноманітних послуг усім підприємствам, незалежно від їхньої специфіки чи спрямування. Така модель характеризується активною комунікаційною політикою та формуванням диверсифікованого пакету послуг.

Для формування бізнес-інкубаторів, орієнтованих на розвиток підприємництва в різних напрямках, найбільш ефективною є організаційно-господарська модель. Вона зазвичай застосовується в районах з низькою щільністю підприємств, наприклад, у невеликих містах або сільських районах. Ця модель передбачає відкритий публічний доступ до послуг і приміщень інкубатора, що дозволяє мінімізувати трансакційні витрати, уникнувши створення кількох окремих інкубаторів.

В Україні система бізнес-інкубаторів повинна бути елементом інфраструктурної підтримки підприємництва, завдання якої включають генерування підприємницьких ідей, підтримку приватних ініціатив, надання інформаційної, юридичної, організаційної, техніко-технологічної, маркетингової та психологічної допомоги. Моніторинг розвитку елементів

ІЗПД дозволив виділити загальні тенденції у створенні стійкої системи підтримки суб'єктів підприємництва, зокрема малого і середнього бізнесу. Це, передусім, зростання ролі інституційних структур у створенні ефективної системи підтримки, вдосконалення організаційно-господарських форм і системних механізмів функціонування всієї економіки підприємництва [9].

Система ІЗПД базується на традиційних вищих навчальних закладах, неформальних установах та/або інформаційно-підготовчих заходах (семінари, форуми, тренінги), орієнтованих на підготовку потенційних підприємців і інвесторів. Ці структури забезпечують здобуття університетських та післядипломних знань і навичок для підтримки розвитку підприємницьких проєктів, готуючи майбутніх фахівців до галузевих ринків. У межах системи ІЗПД досягатиметься гармонія інтересів бізнесу, дослідницьких і навчальних закладів та муніципалітетів. Узагальнений формат впливу бізнес-інкубатора на розвиток територій представлений на рис. 4.

Складові ІЗПД є ефективним інструментом стимулювання та підтримки розвитку підприємництва. Їх доцільно створювати на базі всіх інфраструктурних елементів підтримки підприємництва як на державному рівні, так і в окремих регіонах, що дозволить забезпечити формування організаційно-господарського механізму для стимулювання підприємницької діяльності. Потенціал ІЗПД діятиме як інноваційний каталізатор економічного розвитку підприємництва, водночас сприяючи підвищенню таких характеристик підприємств, як гнучкість, адаптивність організаційної та управлінської структури, здатність до пристосування до змінного ринкового середовища.

Малі та середні підприємства (МСП) в умовах цифровізації стикаються з несприятливими умовами для розвитку. Існує значна кількість об'єктивних і суб'єктивних перешкод, що обмежують стійкий розвиток підприємництва, а також не дозволяють створити належну систему ІЗПД для малих і середніх підприємств.

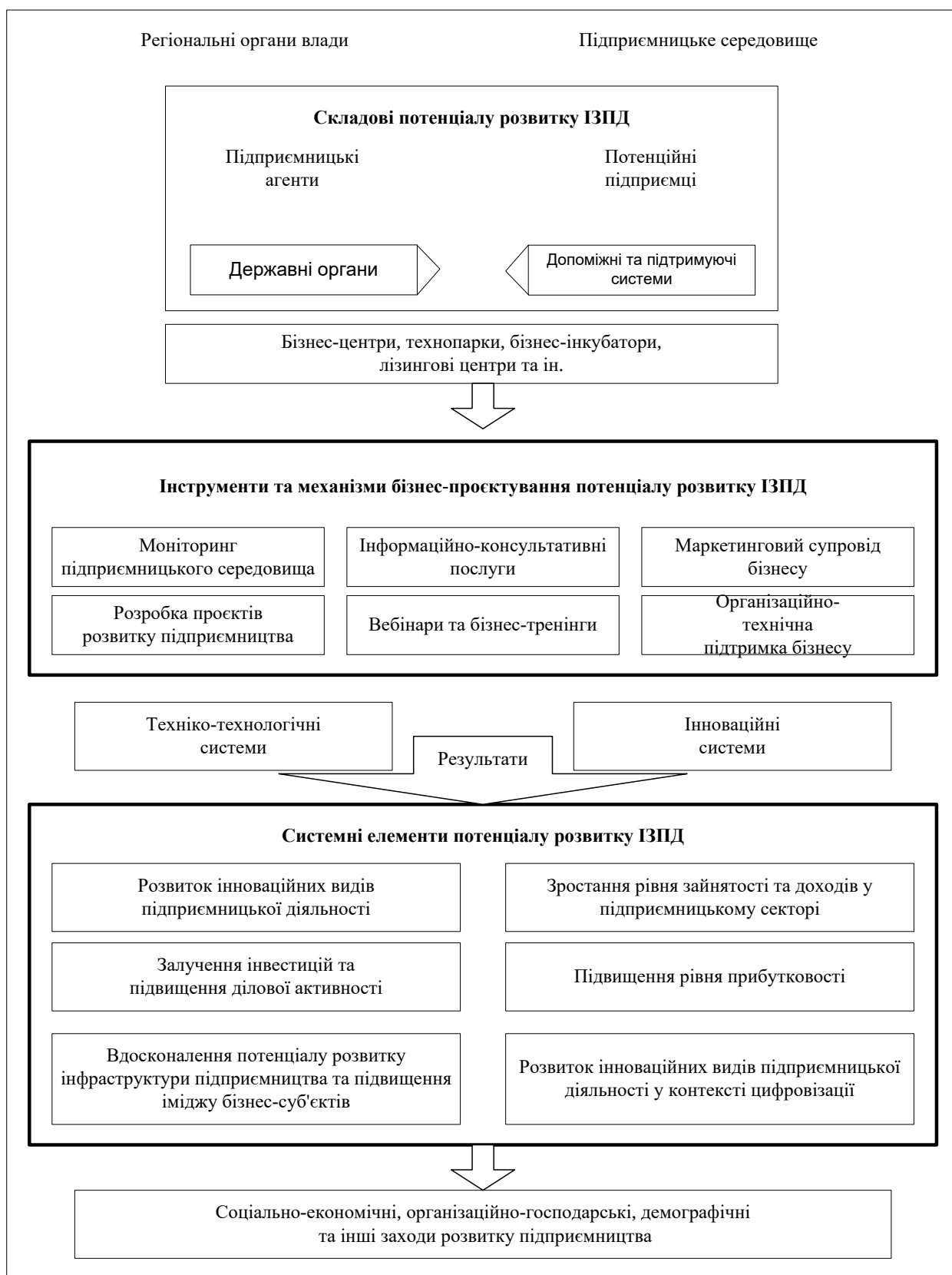

Рис.4. Вплив потенціалу інфраструктурного забезпечення на діяльність підприємницьких структур

Ефективним засобом стимулювання розвитку підприємництва є створення ІЗПД, орієнтованої на базові інфраструктурні елементи країни та її регіонів. Потенціал ІЗПД може виступати інноваційним каталізатором, сприяючи економічному зростанню як на національному рівні, так і в регіонах, підвищуючи гнучкість і адаптивність організаційних структур підприємств до мінливого ринкового середовища [10].

Економічне моделювання розвитку МСП показує, що за існуючого рівня розвитку виробничих сил зростання прибутку є обмеженим. Для забезпечення зростання прибутку в майбутньому і підвищення конкурентоспроможності підприємств МСП необхідно орієнтуватися на інноваційний розвиток і реінвестування прибутків в інновації.

Пріоритетними є наступні заходи для розвитку підприємництва:

- посилення ролі органів місцевого самоврядування шляхом активної участі та підвищення їх відповідальності за розробку й реалізацію програм підтримки;
- активізація фінансово-кредитного та інвестиційного супроводу, надання податкових пільг для суб'єктів підприємництва, розширення доступу до кредитних ресурсів, впровадження нових високостандартизованих кредитних продуктів, розвиток альтернативних джерел кредитування, а також застосування механізмів державних гарантій та часткового відшкодування процентних ставок;
- усунення адміністративних бар'єрів, розширення доступу до нових видів діяльності та ринків, забезпечення рівного доступу до інфраструктури природних монополій;
- підтримка розвитку підприємництва у сфері сільського зеленого туризму.

Розробка організаційно-економічного механізму розвитку підприємництва в умовах цифровізації, спираючись на передові практики, показує, що його доцільно розробляти з урахуванням потенціалу знань і можливостей цифрових технологій. Це можна реалізувати через створення

цифрових платформ підприємництва, що забезпечуватимуть доступ до сервісів для підприємців та їхніх партнерів у режимі «24/7». Основними користувачами таких платформ стануть самозайняті особи, малий та середній бізнес, для підтримки яких потрібно детально дослідити їхні потреби та проблеми.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Дослідження організаційно-економічних механізмів підтримки розвитку підприємництва в умовах цифрової трансформації показало, що для досягнення сталого розвитку підприємницької діяльності необхідно забезпечити комплексний підхід до модернізації інфраструктури та впровадження цифрових технологій. Основними завданнями є підвищення рівня цифрової грамотності підприємців, створення сприятливого середовища для інновацій та інтеграція в глобальні економічні процеси. Важливим елементом є організаційно-економічний механізм інфраструктурного забезпечення підприємницької діяльності (ІЗПД), що має сприяти економічному, соціальному та екологічному розвитку через інновації та цифровізацію.

Література

1. Гудзь О. Є., Стрельнікова С. Ю. Управління стратегічними змінами підприємств в умовах цифрової трансформації: монографія. Львів: «Галицька видавнича спілка», 2021. 188 с.
2. Вараксіна О. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: теоретичний аспект. *Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 24–28.
3. Шульжик Ю. О., Грицько Р. Ю., Пеканець С. Р. Управління змінами в умовах цифровізації. *Публічне урядування*, 2022. №2 (30), С. 127–134. DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-16](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-16)
4. Коненко В.В., Рудаченко О.О. Дослідження особливостей діяльності суб'єктів підприємництва в сучасних умовах господарювання.

Інвестиції: практика та досвід, № 8, 2024. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.26>

5. Satalkina L, Steiner G. Digital entrepreneurship and its role in innovation systems: a systematic literature review as a basis for future research avenues for sustainable transitions. *Sustainability*. 2020. Vol. 12(7).pp. 27–64. DOI: <https://doi.org/10.3390/su1207276>

6. Іванченко Н. О., Пацай Б. Д., Шибіріна С. О. Аналіз та перспективи використання ІТ продуктів для бізнес-аналітики в умовах цифрової економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 1 (10). С. 187–192. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.10-33>

7. Бужимська К., Желіховська М. Сучасні тенденції та моделі розвитку підприємства в умовах цифрової економіки. *Підприємство і торгівля*. 2021. № 28. С. 15–19.

8. Гринько Т., Гвініашвілі Т., Каліберда М. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. №50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>

9. Проскурніна Н. В., Тимошенко К. В. Стратегічні детермінанти розвитку міжнародної економічної діяльності в умовах цифровізації. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 72–77.

10. Stender S., Bulkot O., Iastremska O., Saienko V., Pereguda Y. Digital transformation of the national economy of Ukraine: challenges and opportunities. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2024. № (55). Pp. 333–345.

References

1. Hudz, O.Ie. and Strelnikova, S.Iu. (2021), *Upravlinnia stratehichnymy zminamy pidpryiemstv v umovakh tsyfrovoi transformatsii* [Management of strategic changes of enterprises in conditions of digital transformation], Halytska vydavnycha spilka, Lviv, Ukraine.

2. Varaksina, O.V. (2020), “Management of the competitiveness of the enterprise: theoretical aspect”, *Ekonomika ta pidpryiemnytstvo*, vol. 5 (116), pp. 24–28.

3. Shulzhyk, Yu.O., Hrytsko, R.Yu., & Pekanets, S.R. (2022), “Change management in conditions of digitalization”, *Publichne uriaduvannia*, vol. 2(30), pp. 127–134. DOI: [doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-16](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-16)
4. Konenko, V.V. and Rudachenko, O.O. (2024) “Research of the specific activities of business subjects in modern economic conditions”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, [Online], vol. 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.26>
5. Satalkina, L. and Steiner, G. (2020), “Digital entrepreneurship and its role in innovation systems: a systematic literature review as a basis for future research avenues for sustainable transitions”, *Sustainability*, vol. 12(7), pp. 27–64. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12072764>
6. Ivanchenko, N.O., Patsai, B.D., and Shibirina, S.O. (2024), “Analysis and prospects of IT products usage for business analytics in the context of the digital economy”, *Digital Economy and Economic Security*, vol. 1(10), pp. 187–192. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.10-33>.
7. Buzhym's'ka, K. and Zhelikhov's'ka, M. (2021), “Modern trends and models of enterprise development in the digital economy”, *Pidpryemstvo i torhivlia*, vol. 28, pp. 15–19.
8. Hryn'ko, T. Hviniashvili, T. and Kaliberda, M. (2023), “Strategic management of the enterprise in the conditions of the digital economy”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>
9. Proskurnina, N.V. and Tymoshenko, K.V. (2024), “Strategic determinants of the development of international economic activity in the conditions of digitalization”, *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, vol. 9(1), pp. 72–77.
10. Stender, S., Bulkot, O., Iastremska, O., Saienko, V. and Pereguda, Y. (2024), “Digital transformation of the national economy of Ukraine: challenges and opportunities”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 2(55), pp. 333–345.

Стаття надійшла до редакції 04.01.2025 р.